

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

សន្និបាត (២០២៥)

ឯកសារទស្សនាទាន

ស្តីពី

ការអនុវត្តគោលនយោបាយជាតិ ស្តីពីសុខភាពសិក្សា

អាហារូបត្ថម្ភ និងចំណីអាហារតាមសាលារៀន (ឧត្តមានុវត្តន៍និងបញ្ហាប្រឈម)

១- គោលបំណង

ការអនុវត្តគោលនយោបាយជាតិស្តីពីសុខភាពសិក្សា មានគោលបំណងរួមចំណែកលើកកម្ពស់គុណភាពអប់រំនិងផ្តល់ឱកាសឱ្យអ្នកសិក្សានិងបុគ្គលិកអប់រំនូវលទ្ធភាពក្នុងការទទួលបាននូវសុខភាពល្អនិងសុខុមាលភាពដើម្បីក្លាយជាធនធានមនុស្សប្រកបដោយសក្តានុពល រីឯកម្មវិធីផ្តល់អាហារតាមសាលារៀនមានគោលបំណងផ្តល់អាហារប្រកបដោយឱជារសនិងអាហារូបត្ថម្ភជូនដល់សិស្សានុសិស្សដែលកំពុងសិក្សានៅតាមសាលារៀនគោលដៅ និងចូលរួមចំណែកលើកកម្ពស់ការទទួលបានការអប់រំ លើកម្ពស់លទ្ធផលសិក្សារបស់សិស្សរួមចំណែកលើកកម្ពស់សុវត្ថិភាពស្បៀងជូនដល់គ្រួសារក្រីក្រ និងការអនុវត្តសំណាញ់សុវត្ថិភាពសង្គម។

២- សំណួរនាំមុខ

- 1) តើមានវឌ្ឍនភាព ឧត្តមានុវត្តន៍ និងបញ្ហាប្រឈមអ្វីខ្លះក្នុងការអនុវត្តគោលនយោបាយជាតិស្តីពីសុខភាពសិក្សាពិសេសផែនការសកម្មភាពជាតិស្តីពីសុខភាពសិក្សាឆ្នាំ២០២១-២០៣០នាពេលកន្លងមក ?
- 2) តើការត្រួតពិនិត្យគុណភាពចំណីអាហារ និងការអនុវត្តកម្មវិធីអាហារូបត្ថម្ភតាមសាលារៀនជួបបញ្ហាប្រឈមអ្វីខ្លះ និងមានអ្វីខ្លះដែលជាចំណុចល្អគួរលើកទឹកចិត្តអនុវត្តបន្ត ?
- 3) តើការអនុវត្តកម្មវិធីផ្តល់អាហារតាមសាលារៀនមានវឌ្ឍនភាព ឧត្តមានុវត្តន៍ និងបញ្ហាប្រឈមអ្វីខ្លះ នាឆ្នាំសិក្សាកន្លងមក ?

៣- ខ្លឹមសារ

❖ វឌ្ឍនភាពឧត្តមានុវត្តន៍ និងបញ្ហាប្រឈមនៃការអនុវត្តគោលនយោបាយជាតិស្តីពីសុខភាពសិក្សា អាហារូបត្ថម្ភ និងចំណីអាហារតាមសាលារៀន

គោលនយោបាយជាតិស្តីពីសុខភាពសិក្សា ត្រូវបានទទួលការឯកភាពពីគណៈរដ្ឋមន្ត្រីក្នុងសម័យប្រជុំពេញអង្គនាថ្ងៃទី៥ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៩ ដែលមានគោលដៅចំនួន ៥រូមមាន ១). លើកកម្ពស់ការផ្តល់សេវាសុខភាពចាំបាច់ដល់អ្នកសិក្សានិងបុគ្គលិកអប់រំ ២). លើកកម្ពស់ការផ្តល់អាហារូបត្ថម្ភ ៣). លើកកម្ពស់បរិស្ថានសិក្សាប្រកបដោយបរិយាបន្ន ៤). បណ្តុះបណ្តាលជំនាញសុខភាពផ្ទាល់ខ្លួន គ្រួសារ និងសង្គម និង៥). ជំរុញការចូលរួមពីគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងការលើកកម្ពស់សុខភាពសិក្សា និងមានយុទ្ធសាស្ត្រចំនួន ៩រូមមាន ១). អភិវឌ្ឍក្របខណ្ឌច្បាប់និងយន្តការ ២). លើកកម្ពស់សុខភាពចាំបាច់ដល់អ្នកសិក្សានិងបុគ្គលិកអប់រំ ៣). លើកកម្ពស់ការផ្តល់អាហារូបត្ថម្ភ ៤). លើកកម្ពស់ការផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាតនិងអនាម័យ ៥). លើកកម្ពស់បរិស្ថានសិក្សាប្រកបដោយសុវត្ថិភាព បរិយាបន្ន ផាសុកភាព និងមេត្រីភាព ៦). លើកកម្ពស់សន្តិសុខនិងសណ្តាប់ធ្នាប់ក្នុងគ្រឹះស្ថាន

សិក្សា ៧) . លើកកម្ពស់ការអប់រំសុខភាព ៨) . លើកកម្ពស់ការអនុវត្តបំណិនសុខភាព ៩) . លើកកម្ពស់ការចូលរួមពីគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងការលើកកម្ពស់សុខភាពសិក្សា។

នៅថ្ងៃទី១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២២ គណៈកម្មាធិការអន្តរក្រសួងស្តីពីសុខភាពសិក្សាបានអនុម័តផែនការសកម្មភាពជាតិស្តីពីសុខភាពសិក្សាឆ្នាំ២០២១-២០៣០ដែលមាន១៦១ចង្កោមសកម្មភាពអនុលោមតាមយុទ្ធសាស្ត្រទាំង៥៥។ ដើម្បីអនុវត្តគោលនយោបាយជាតិស្តីពីសុខភាព រាជរដ្ឋាភិបាលបានចេញនូវអនុក្រឹត្យលេខ ១៣០ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២០ ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈកម្មាធិការអន្តរក្រសួងស្តីពីសុខភាពសិក្សា និងបានចេញសេចក្តីសម្រេចស្តីពីការតែងតាំងសមាសភាពគណៈកម្មាធិការអន្តរក្រសួងស្តីពី សុខភាពសិក្សាដោយមានក្រសួងចំនួន២៣ និងអភិបាលរាជធានីខេត្តទាំងអស់ជាសមាជិក នាថ្ងៃទី៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២០ ហើយក្នុងអាណត្តិទី៧ នៃរដ្ឋសភាក៏បានចេញសេចក្តីសម្រេចថ្មីចុះថ្ងៃទី២០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២៣។

ក្នុងការអនុវត្តចង្កោមសកម្មភាពដែលមានចែងក្នុងផែនការសកម្មភាពជាតិស្តីពី សុខភាពសិក្សាឆ្នាំ២០២១-២០៣០ គណៈកម្មាធិការអន្តរក្រសួងស្តីពី សុខភាពសិក្សា ដើរតួនាទីជាយន្តការភ្នាក់ងារជាតិក្នុងការសម្របសម្រួលកិច្ចអន្តរាគមន៍ជាពហុវិស័យ ដោយបានរៀបចំនូវយន្តការការងារទាំងភ្នាក់ងារជាតិ និងភ្នាក់ងារក្រោមជាតិជាអាទិ៍ សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការរៀបចំគណៈកម្មការសុខភាពសិក្សាតាមក្រសួង ស្ថាប័ន គណៈកម្មការសុខភាពសិក្សារាជធានី ខេត្ត គណៈកម្មាធិការសុខភាពសិក្សាក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ និងគណៈកម្មការសុខភាពសិក្សាតាមគ្រឹះស្ថានសិក្សា។

គិតត្រឹមឆ្នាំ២០២៤ គ្រប់រាជធានីខេត្តទាំងអស់បានបង្កើតគណៈកម្មការសុខភាពសិក្សារួចហើយ រីឯក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ចំនួន១៩០ ស្មើនឹង៩១ភាគរយ បានបង្កើតគណៈកម្មការសុខភាពសិក្សាជាយន្តការភ្នាក់ងារក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ដោយឡែកគ្រឹះស្ថានសិក្សាចំនួន៨០១៨ ស្មើនឹង៨៤ភាគរយ បានបង្កើតគណៈកម្មការសុខភាពសិក្សាតាមសាលារៀនរបស់ខ្លួនផងដែរ។ ខេត្តចំនួន១១ បានអនុវត្តការដាក់បញ្ចូលសកម្មភាពដែលមានចែងក្នុងផែនការសកម្មភាពជាតិស្តីពីសុខភាពសិក្សាឆ្នាំ២០២១-២០៣០ ទៅក្នុងផែនការប្រតិបត្តិប្រចាំឆ្នាំរបស់អង្គភាពពាក់ព័ន្ធ។

តាមរយៈការចូលរួមពីគ្រប់ភាគី ការងារសុខភាពសិក្សា ត្រូវបានយកចិត្តទុកដាក់ជាងមុន ពិសេសចាប់ពីអំឡុងពេលនៃការរាតត្បាតសាកលនៃជំងឺកូវីដ-១៩មក។ គិតមកដល់ឆ្នាំសិក្សា២០២៣-២០២៤ កន្លងមកនេះ ការងារសុខភាពសិក្សាមាន **វឌ្ឍនភាពនិងឧត្តមានុវត្តន៍** ដូចខាងក្រោម៖

- **ការលើកកម្ពស់សុខភាពចាំបាច់ដល់អ្នកសិក្សានិងបុគ្គលិកអប់រំ៖**
 - គ្រឹះស្ថានសិក្សាចំនួន ៣ ៥៤១ ស្មើនឹង៣៧% បានរៀបចំឱ្យមានបន្ទប់សុខភាព ឬបង្កើតឱ្យមានជ្រុងសុខភាព ក្នុងនោះ៧៤៤មានបន្ទប់សុខភាពដាច់ដោយឡែក និង ២ ៧៥៧ មានរៀបចំជ្រុងណាមួយធ្វើជាបន្ទប់សុខភាព
 - បានបង្កើតជាគោលការណ៍ណែនាំប្រតិបត្តិស្តង់ដារអប្បបរមាស្តីពីបន្ទប់សុខភាព
 - គ្រឹះស្ថានសិក្សាចំនួន ៦ ៣៧១ ស្មើ ៦៧ភាគរយ មានរៀបចំឱ្យមានប្រអប់សង្គ្រោះបឋម
 - គ្រឹះស្ថានសិក្សាចំនួន១ ៨២៥ ស្មើ ១៩ភាគរយ បានអនុវត្តសកម្មភាពពិនិត្យភ្នែក គំហើញ និងការវាស់កាត់វ៉ែនតាជូនសិស្សានុសិស្សដោយចក្ខុមាត្រាការីនៅតាមសាលារៀន។ ជាលទ្ធផល សិស្សានុសិស្សនៅទីប្រជុំជនចន្លោះ ១៣ ទៅ ១៥ភាគរយ និងនៅជនបទចន្លោះពី ៣ ទៅ ៤ភាគរយ មានបញ្ហាគំហើញថយចុះដែលចាំបាច់ត្រូវពាក់វ៉ែនតា ជាមួយគ្នានេះក៏សង្កេតឃើញមានគំហើញថយចុះធ្ងន់ធ្ងរប្លែកខ្លិល ព្រមទាំងជំងឺភ្នែកដទៃទៀតដែលចាំបាច់ត្រូវបញ្ជូនទៅរកសេវាព្យាបាលនៅមន្ទីរពេទ្យ
 - គ្រឹះស្ថានសិក្សាចំនួន ១ ៤៩១ នៃគម្រោង GEIP បានអនុវត្តការពិនិត្យគំហើញនិងការស្តាប់តាមរយៈ App ដែលជាគំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់មហាវិទ្យាល័យអប់រំនៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ តែសកម្មភាពនេះមានសិស្សានុសិស្សតិចតួចបានទៅរកសេវាព្យាបាលដោយខ្លួនឯង

- គ្រឹះស្ថានសិក្សាចំនួន ៣ ៤៦៧ ស្មើ ៣៦កាតរយ បានរៀបចំការវាស់កម្ពស់និងថ្លឹងទម្ងន់ដើម្បីគណនាស្ថានភាពអាហារូបត្ថម្ភ សន្ទស្សន៍ម៉ាស់រាងកាយ (BMI)
- សិស្សានុសិស្សជាង ៩០កាតរយ នៅទូទាំងប្រទេស បានផ្តល់ថ្នាំទម្លាក់ដង្កូវព្រូន២ដង/ឆ្នាំ
- កុមារិកាយុវ័យចំនួន ២១៩ ២៦៦ នាក់ ស្មើ ៨៤កាតរយ បានទទួលថ្នាំបង្ការមហារីកមាត់ស្បូន
- រាជធានីភ្នំពេញនិងខេត្តចំនួន៩ បានទទួលការគាំទ្រថ្នាំជុសធ្មេញ ប្រាសជុសធ្មេញពីក្រុមហ៊ុន Colgate
- សាកលវិទ្យាល័យពុទ្ធិសាស្ត្រនិងមណ្ឌលសហប្រតិបត្តិការនានានុវត្តន៍បានចុះពិនិត្យសុខភាពមាត់ធ្មេញ និងបិទប៉ះចង្កូរធ្មេញដល់សិស្សសាលាបឋមសិក្សាក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ និងខេត្តមួយចំនួន។

➢ **ការលើកកម្ពស់ការផ្តល់អាហារូបត្ថម្ភនិងសុវត្ថិភាពចំណីអាហារ៖**

- គ្រឹះស្ថានសិក្សាចំនួន ៨ ៥៥៩ ស្មើ ៨៩កាតរយ បានអនុវត្តពេញលេញតាមខ្លឹមសារនៃសេចក្តីណែនាំលេខ ១៨ អយក.សណន ចុះថ្ងៃទី២ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៩ ស្តីពីការលើកកម្ពស់សុវត្ថិភាពនិងអាហារូបត្ថម្ភដោយសុខភាពតាមសាលារៀន។
- បានចេញវិធានការណែនាំស្តីពីការហាមឃាត់ការទទួលទាន ការចែកចាយ ការតាំងលក់ និងការផ្សព្វផ្សាយពាណិជ្ជកម្មផលិតផលកេសដ្ឋប៉ូកម្លាំងគ្រប់ប្រភេទ នៅក្នុងនិងជាប់ជុំវិញបរិវេណគ្រឹះស្ថានសិក្សាចំណេះទូទៅនិងអប់រំបច្ចេកទេសសាធារណៈនិងឯកជន
- គ្រឹះស្ថានសិក្សាចំនួនក្រោមការគាំទ្រពី HXI បានរៀបចំពិព័ណ៌អាហារូបត្ថម្ភដោយសុខភាពនៅតាមសាលារៀន ដើម្បីបញ្ជ្រាបការយល់ដឹងស្តីពីការកាត់បន្ថយហានិភ័យជំងឺមិនឆ្លង របបអាហារូបត្ថម្ភដោយសុខភាព បណ្តុះទម្លាប់ប្រើប្រាស់អំបិលតិច ស្ករតិច ខ្លាញ់តិច ពិសេសគឺការលើកកម្ពស់សុវត្ថិភាពចំណីអាហារនៅតាមសាលារៀន ស្របតាមសេចក្តីណែនាំលេខ១៨ របស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា។
- មន្ត្រីកាំកុងត្រូលបានចុះណែនាំបង្ហាញពីសុវត្ថិភាពចំណីអាហារតាមសាលារៀន
- គ្រឹះស្ថានសិក្សាចំនួន ៤ ០៤១ ស្មើ ៤២កាតរយ បានរៀបចំស្ទួនបន្លែ/ស្ទួនដីវះចម្រុះសម្រាប់ការយល់ដឹងពីការលើកកម្ពស់អាហារូបត្ថម្ភ។

➢ **ការលើកកម្ពស់ការផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាតនិងអនាម័យ៖**

- រាជរដ្ឋាភិបាលបាននិងបន្តគាំទ្រការសាងសង់បង្គន់អនាម័យ បណ្តាញទឹកស្អាត និងកន្លែងលាងសម្អាតដៃ ដោយគិតចាប់ពីឆ្នាំ២០១៦ មកដល់ឆ្នាំ២០២៥ នេះ គ្រឹះស្ថានសិក្សាចំនួន ៣០៥៣ បានទទួលថវិកាជាតិសម្រាប់ការសាងសង់ដោយគិតថវិកាប្រមាណ១០,៥លានដុល្លារអាមេរិក ក្រៅពីនេះក៏នៅមានការចូលរួមពីដៃគូនិងវិស័យឯកជនផងដែរ
- គ្រឹះស្ថានសិក្សាមានចំណាត់ថ្នាក់កម្រិត៣ឬផ្កាយបីមានការកើនឡើងគួរឱ្យកត់សម្គាល់ចាប់តាំងពីឆ្នាំសិក្សា២០១៨-២០១៩ មានតែ ១,៥កាតរយ កើនដល់ ៩,៤កាតរយ នៅឆ្នាំសិក្សា២០២៤-២០២៥
- គ្រឹះស្ថានសិក្សាដែលបានរៀបចំសំឡីអនាម័យបម្រុងទុកសម្រាប់សិស្សស្រីប្រើប្រាស់បន្ទាន់ នៅតាមសាលារៀនបានកើតពីចំនួន ១៥,៧កាតរយ នៅឆ្នាំសិក្សា២០១៨-២០១៩ ដល់ ៥៩,១កាតរយ នៅឆ្នាំសិក្សា២០២៤-២០២៥
- អនុវត្តតាមគោលការណ៍ណែនាំរបស់សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីស្តីពី យុទ្ធនាការសាលារៀនគ្មានសំរាមយើងសង្កេតឃើញថា គ្រឹះស្ថានសិក្សាបានរៀបចំព្រែកសំរាមបានត្រឹមត្រូវតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេស មានការកើនឡើងពី ៧,៨កាតរយ នៅឆ្នាំសិក្សា២០១៨-២០១៩ ដល់ ២៣,៥កាតរយ នៅឆ្នាំសិក្សា២០២៤-២០២៥ និងគ្រឹះស្ថានសិក្សាដែលអនុវត្តសាលារៀនគ្មានថង់ប្លាស្ទិកមានចំនួន ៣៩០៣ ស្មើ ៤២,៧កាតរយ នៃសាលារៀនសរុបទូទាំងប្រទេស
- បន្ថែមពីនេះមានគ្រឹះស្ថានសិក្សាកាន់តែកើនឡើងបានរៀបចំសណ្តាប់ការលើកកម្ពស់បរិស្ថានសិក្សាប្រកបដោយសុវត្ថិភាព បរិយាបន្ន ផាសុកភាព និងមេត្រីភាព ដោយមានដើមឈើយកម្លប់ សោភណភាពទីធ្លា កន្លែងសម្រាក។

➢ **ការលើកកម្ពស់សន្តិសុខនិងសណ្តាប់ធ្នាប់ក្នុងគ្រឹះស្ថានសិក្សា៖**

- គ្រឹះស្ថានសិក្សាបានរៀបចំធ្វើរបង បានកើនពី ៤០,៣ភាគរយ នៅឆ្នាំសិក្សា២០១៨-២០១៩ ដល់ ៦៥,៦ភាគរយនៅឆ្នាំសិក្សា២០២៤-២០២៥
- លើសពីនេះ ដោយមានកិច្ចសហការជាមួយអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធ បានរៀបចំសណ្តាប់សាធារណៈទាំងក្នុងនិងក្រៅបរិវេណគ្រឹះស្ថានសិក្សា ការណែនាំពីសុវត្ថិភាពតាមដងផ្លូវ ការរៀបចំឱ្យមានបណ្តាញទាក់ទងពេលមានអាសន្ន និងការបង្ការហានិភ័យនានា។

➢ **ការលើកកម្ពស់ការអប់រំសុខភាព៖**

- គិតមកដល់ឆ្នាំ២០២៤ នេះ សៀវភៅសិក្សាគោលមុខវិជ្ជាអប់រំសុខភាពគ្រប់កម្រិតថ្នាក់ពីថ្នាក់ទី១ ដល់ទី១២ ទាំងសៀវភៅសម្រាប់គ្រូ និងសៀវភៅសម្រាប់សិស្សបានរៀបចំរួចរាល់ជាស្ថាពរ ដោយឡែកកម្មវិធីសិក្សាមុខវិជ្ជាអប់រំសុខភាពនៅតាមគ្រឹះស្ថានបណ្តុះបណ្តាលគ្រូមានពី១ក្រេឌីតដល់២ក្រេឌីត ត្រូវបានអនុម័តឱ្យប្រើប្រាស់ផងដែរ
- គ្រូចំនួន ៧ ៧៨០នាក់ ស្រី ៤ ២៤១នាក់ បានទទួលការបំប៉នទាំងដោយផ្ទាល់និងតាមបែបនិម្មិត និងសៀវភៅសិក្សាគោលចំនួនក្បាល ៥០៦ ០៦៤ក្បាល បានបោះពុម្ពចែកផ្សាយទូទាំងប្រទេស ដោយមានការគាំទ្រដោយថវិកាជាតិនិងថវិកាដៃគូ
- គ្រូឧទ្ទេសមុខវិជ្ជាអប់រំសុខភាពនៅសាលាគុរុកោសល្យ បានទទួលការបំប៉ន និងគុសិស្សចំនួន ៨ ៥៩១នាក់ ស្រី ៥ ៥២២នាក់ បានទទួលការបណ្តុះបណ្តាល១ទៅ២ក្រេឌីត លើមុខវិជ្ជាអប់រំសុខភាព។

➢ **ការលើកកម្ពស់ការអនុវត្តបំណិនសុខភាព៖**

- សិស្សានុសិស្សបានអនុវត្តបំណិនសុខភាពនៅតាមសាលារៀន ដោយក្នុងនោះ៦៥,១ភាគរយបានអនុវត្តសកម្មភាពលាងសម្អាតដៃជាក្រុមនៅតាមសាលារៀន និង២៨,៧ភាគរយ បានអនុវត្តការដុសសម្អាតធ្មេញនៅតាមសាលារៀន
- គ្រឹះស្ថានសិក្សា
- ក្រៅពីនេះ គ្រឹះស្ថានសិក្សាកាតច្រើនបានចូលរួមអនុវត្តការហាត់ប្រាណដើម្បីសុខភាពជារៀងរាល់ សប្តាហ៍ផងដែរ។

➢ **ចំពោះការលើកកម្ពស់ការចូលរួមពីគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងការលើកកម្ពស់សុខភាពសិក្សា មានដៃគូពហុភាគី :** UNICEF, UNFPA, WFP, WHO, UNOPS, WB-GEIP ទ្វេភាគី : JICA, KOICA, Indian Embassy, The Fred Hollows Foundation, CHAI, RHAC, Plant International Cambodia, HKI, ADRA Cambodia, Aid et Action, HACC, Nippon Foundation, Tokyo Gakugei University, Aichi University, KAGAWA University, KIZUNA និងវិស័យឯកជន : Colgate, Danone, KMJ Group, Prudential, បញ្ចូលសាសនា។

បើទោះបីជាការងារសុខភាពសិក្សាមានវឌ្ឍនភាពនិងឧត្តមានវត្តន៍ដូចខាងលើនេះក៏ដោយ ការនៅមាន**បញ្ហាប្រឈម**មួយចំនួនដែលត្រូវបន្តជំរុញនិងដោះស្រាយជាអាទិ៍៖

- ការដាក់បញ្ចូលផែនការសកម្មភាពជាតិស្តីពីសុខភាពសិក្សាទៅក្នុងផែនការប្រតិបត្តិប្រចាំឆ្នាំរបស់អង្គការថ្នាក់ក្រោមជាតិ នៅមិនទាន់គ្របដណ្តប់ទូទាំងប្រទេសនៅឡើយ ប្រការនេះចាំបាច់ត្រូវពង្រីកវិសាលភាពនិងការណែនាំបន្ថែម
- ការអនុវត្តគោលការណ៍ណែនាំប្រតិបត្តិស្តីពីការលើកកម្ពស់សុខភាពសិក្សាសម្រាប់គ្រឹះស្ថានសិក្សាចំណេះទូទៅ នៅមិនទាន់គ្របដណ្តប់ទូទាំងប្រទេស ហើយដែលចាំបាច់ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់បន្ថែមទាំងការពង្រឹងនិងពង្រីកវិសាលភាពអន្តរាគមន៍
- ការបោះពុម្ពចែកផ្សាយសៀវភៅសិក្សាគោលមុខវិជ្ជាអប់រំសុខភាព នៅមិនទាន់បានគ្រប់ថ្នាក់ និងមិនទាន់អនុលោមតាមនិយាមនៃការប្រើប្រាស់សៀវភៅសិក្សាគោល លើសពីនេះសមត្ថភាពគ្រូបង្រៀនចាំបាច់ត្រូវការពង្រឹងបន្ថែមពីការប្រើប្រាស់សៀវភៅសិក្សាគោលថ្មីនេះ
- សុវត្ថិភាពចំណីអាហារ និងអាហារប្រកបដោយសុខភាព ត្រូវពង្រឹងបន្ថែម ពិសេសកុមារមត្តេយ្យនិងបឋមសិក្សា។

❖ **វឌ្ឍនភាព ឧត្តមានវត្តន៍ និងបញ្ហាប្រឈមនៃការអនុវត្តកម្មវិធីការផ្តល់អាហារតាមសាលារៀន**

កម្មវិធីផ្តល់អាហារតាមសាលារៀននៅបានអនុវត្តចាប់ពីឆ្នាំ១៩៩៩ ដោយចាប់ផ្តើមអនុវត្តនៅក្នុង ៦៤សាលា និងមានសិស្សទទួលបានផលប្រមាណ ៣៧ ៥០០នាក់។ នៅឆ្នាំ ២០០៤ អង្គការកម្មវិធីស្បៀងអាហារពិភពលោក បានចាប់ផ្តើមអនុវត្តកម្មវិធីផ្តល់អាហាររូបករណ៍ជាស្បៀង ដល់សិស្សានុសិស្សមកពីគ្រួសារក្រីក្រ បន្ទាប់មកនៅឆ្នាំ២០១១ ទើបចាប់ផ្តើមផ្តល់អាហាររូបករណ៍ជាសាច់ប្រាក់។ ការផ្តល់អាហាររូបករណ៍ជាសាច់ប្រាក់ ផ្អែកតាមលទ្ធផលនៃការអនុវត្តសាកល្បង នៅក្នុងសាលាបឋមសិក្សាចំនួន ១០០ នៅក្នុងខេត្តព្រះវិហារ រតនគិរី និងមណ្ឌលគិរី ពីឆ្នាំសិក្សា២០០៨-២០០៩ ដល់ ឆ្នាំសិក្សា២០១០-២០១១ ក្រោមការគាំទ្ររបស់កម្មវិធីសកម្មភាពពង្រីកការគាំទ្រវិស័យអប់រំ (ESSSUAP) ទទួលបានមូលនិធិពីភាពជាដៃគូសកលសម្រាប់ការអប់រំ (GPE1/FTI) ដែលគ្រប់គ្រងដោយធនាគារ ពិភពលោក។

នៅឆ្នាំ២០០៧ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានផ្តល់អង្ករ ២០០០តោន/ឆ្នាំ ដើម្បីគាំទ្រដល់ការអនុវត្តកម្មវិធីផ្តល់អាហារតាមសាលារៀន និងអាហាររូបករណ៍ជាស្បៀងយកទៅចម្អិនហូបនៅផ្ទះ ជូនដល់សិស្សមកពីគ្រួសារក្រីក្រជួបការលំបាក។ គិតមកដល់ឆ្នាំ២០១៨ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានចំណាយថវិកាប្រមាណ ២៤លានដុល្លារ។

នៅឆ្នាំ២០១៤ អង្គការកម្មវិធីស្បៀងអាហារពិភពលោក និងក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា បានដាក់ឱ្យអនុវត្តសាកល្បងកម្មវិធីផ្តល់អាហារតាមសាលារៀនដោយប្រើប្រាស់កសិផលក្នុងសហគមន៍ ក្នុងសាលាចំនួន២។ ការអនុវត្តតាមគំរូនេះ បានផ្តល់ឱ្យកុមារបានទទួលទានអាហារដែលមានសុវត្ថិភាព មានចម្រុះភាព និងអាហារូបត្ថម្ភ ដែលអាចរកទិញបានពីកសិករនៅមូលដ្ឋាន។ កម្មវិធីនេះបានជួយដល់កសិករមូលដ្ឋាន និងអ្នកផលិតស្បៀងអាចដឹងពីប្រភពចំណូល និងការរួមចំណែកលើកកម្ពស់សេដ្ឋកិច្ចមូលដ្ឋាន។ ទន្ទឹមនឹងនេះ កុមាររីករាយនិងការទទួល ទានអាហារដែលប្រកបដោយសុខភាព និងមានចម្រុះភាពដែលនឹងចូលរួមដល់ការមកសាលារៀនទៀងទាត់ លទ្ធផលសិក្សាល្អប្រសើរ និងមានមុខរបរសមរម្យនាពេលអនាគត។

ឆ្នាំ ២០១៩ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានសហការជាមួយកម្មវិធីស្បៀងអាហារពិភពលោក ពង្រីកការអនុវត្តកម្មវិធីផ្តល់អាហារ តាមសាលារៀនដោយប្រើប្រាស់កសិផលក្នុងសហគមន៍ ដល់ ៨ខេត្ត មាន ២៦០សាលា មានសិស្សទទួលបានផល ៥៦៥០០នាក់។ ដោយទទួលបានជោគជ័យនិងមានការគាំទ្រច្រើនពីគ្រប់មជ្ឈដ្ឋានលើកម្មវិធី ផ្តល់អាហារតាមសាលារៀនតាមគំរូថ្មី នៅខែវិច្ឆិកាឆ្នាំសិក្សា២០១៩ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានទទួលស្គាល់ កម្មវិធីផ្តល់អាហារតាមសាលារៀនដោយប្រើប្រាស់កសិផលក្នុងសហគមន៍ ជាកម្មវិធីជាតិសម្រាប់អនុវត្តកម្មវិធី ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ចាប់ពីឆ្នាំសិក្សា២០១៩-២០២០តទៅ។

ជារួមកម្មវិធីផ្តល់អាហារតាមសាលារៀនមានការវិវត្តន៍ពីការពឹងផ្អែកទាំងស្រុងលើជំនួយទៅជាការអនុវត្តក្នុងភាពជាដៃគូ និងឈានទៅរកភាពជាម្ចាស់ពេញលេញចាប់ពីឆ្នាំ២០២៨ និងក្រោយ២០២៨។ កម្មវិធីផ្តល់អាហារតាមសាលារៀនត្រូវបានអនុវត្តក្នុងខេត្តចំនួន ១០ ក្រុង ស្រុកចំនួន ៤៩ និង៣០៤ ឃុំ/សង្កាត់ និង១ ១១៤ សាលារៀន សិស្សទទួលបានផលសរុបប្រមាណ ៣០០ ០០០នាក់ ដែលក្នុងនោះសិស្សមត្តេយ្យចំនួន ៣២ ៩០០នាក់ (ស្រី ៤៧ភាគរយ) និងសិស្សបឋមសិក្សាចំនួន ២៦៦ ៤៦៦ នាក់ (ស្រី ៥០ភាគរយ)។ កម្មវិធីនេះបង្កើតការងារជូនប្រជាពលរដ្ឋនៅមូលដ្ឋានចំនួន ៣ ១៥០កន្លែង ដែលចន្លោះចាប់ពី ៧៥-៩៩ ភាគរយជាស្ត្រី។ ការផ្គត់ផ្គង់ ត្រូវបានបញ្ជាទិញស្បៀង ៥០ភាគរយ ពីក្នុងស្រុក ១០ភាគរយ ពីបរទេស ២០ភាគរយ ជាអំណោយក្នុងប្រទេស និង២០ភាគរយ អំណោយពីបរទេស ដោយឡែករាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានផ្តល់ថវិកា និងស្បៀងសម្រាប់អនុវត្តកម្មវិធីជារៀងរាល់ឆ្នាំ ដែលគិតចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០០៧ មកដល់ឆ្នាំ២០២៤ មានអង្ករ ៣០ ៥០៩តោន និងថវិការាប់លានដុល្លារអាមេរិក។ កម្ពុជាបានចូលរួមសន្និសីទកម្រិតពិភពលោកនៅសាធារណរដ្ឋបារាំង នៅឆ្នាំ២០២៣ ចូលរួមបណ្តាញអាហារូបត្ថម្ភសម្រាប់កុមារពិភពលោកនៅឆ្នាំ២០២៤ និងនៅឆ្នាំ២០២៤ កម្ពុជាបានធ្វើជាម្ចាស់ផ្ទះរៀបចំសិក្ខាសាលាថ្នាក់តំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍ស្តីពីការផ្តល់អាហារតាមសាលារៀនលើកទី១ ដោយមានសមាសភាពចូលរួមពីតំណាងប្រទេសជាសមាជិក សម្ព័ន្ធនៃរដ្ឋផ្តល់អាហារតាមសាលារៀន១៣០នាក់ ស្រី ៤៥នាក់ និងដៃគូអភិវឌ្ឍ ៣៩នាក់ ស្រី ១៧នាក់ នៅខេត្តសៀមរាប សហការជាមួយរាជរដ្ឋាភិបាលសាធារណរដ្ឋកូរ៉េ។

❖ **ឧត្តមានវត្តន៍៖**

- ជាកម្មវិធីដែលសិក្សា និងអភិវឌ្ឍជាប្រចាំ និងបានឆ្លងកាត់ដំណាក់កាលសំខាន់ៗដូចជា៖ ការពឹងផ្អែកលើជំនួយទាំងស្រុង (១៩៩៩-២០០៦), ភាពជាដៃគូ (២០០៧-២០១៩) ភាពជាម្ចាស់ជាបណ្តើរៗ ២០២០-បច្ចុប្បន្ន និងភាពជាម្ចាស់ទាំងស្រុងក្រោយឆ្នាំ២០២៧
- ប្រើប្រាស់ផលិតផលក្នុងស្រុកប្រមាណ៨០៖ ទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិនៃសាធារណរដ្ឋកូរ៉េ (KOICA) បានសិក្សាគំរូនៃការអនុវត្តកម្មវិធីសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងកម្មវិធីអភិវឌ្ឍនានា
- អាហារតាមសាលារៀនមិនមែនត្រឹមតែជាការផ្តល់អាហារ តែជាការបណ្តុះឥរិយាបថសិស្សឱ្យមានទម្លាប់បរិភោគអាហារមានគុណភាព ការថែរក្សាអនាម័យ និងមានទម្លាប់ល្អក្នុងការបរិភោគដោយការទទួលខុសត្រូវ
- សិស្សទទួលបានអាហារ១ពេលដោយឥតគិតថ្លៃនៅសាលារៀនរៀងរាល់ថ្ងៃសិក្សា (២១០ ថ្ងៃក្នុងមួយឆ្នាំសិក្សា)។ ការចំណាយសម្រាប់សិស្សម្នាក់សម្រាប់អនុវត្តកម្មវិធីផ្តល់អាហារតាមសាលារៀន គឺប្រហែល ៤៣ដុល្លារ សម្រាប់អាហារពេលព្រឹក និង ៦៥,២៥ដុល្លារ សម្រាប់អាហារថ្ងៃត្រង់(សម្រាប់ការចម្អិនអាហាររយៈពេល ២១០ថ្ងៃ ក្នុង១ឆ្នាំ)
- បង្កើតការងារសម្រាប់ចុងភៅសាលារៀនដោយការចំណាយសម្រាប់ចុងភៅម្នាក់គឺប្រហែល ៥០០-៧៥០ដុល្លារ អាស្រ័យលើការចម្អិនអាហារពេលព្រឹក ឬថ្ងៃត្រង់ សម្រាប់រយៈពេល ១០ខែ ក្នុង១ឆ្នាំ
- ប្រាក់ឧបត្ថម្ភរបបអាហារសិស្សនៅតិចតួចតែអាចចំណាយសម្រាប់ការផ្តល់អាហារជូនដល់សិស្ស ដែលទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ធំធេង។ តាមរយៈការសិក្សាលើការវិនិយោគនៃកម្មវិធីផ្តល់អាហារតាមសាលារៀននៅក្នុងប្រទេសមានចំណូលទាប និងចំណូលមធ្យមចំនួន១៤ កាលពីឆ្នាំ២០២០ បានបង្ហាញថា ការវិនិយោគ១ដុល្លារលើកម្មវិធីផ្តល់អាហារតាមសាលារៀននឹង ផ្តល់ត្រឡប់វិញចំនួនពី៧ ដល់៣៥ ដុល្លារ ដោយអាស្រ័យលើកត្តាសេដ្ឋកិច្ចក្នុងស្រុកដូចជាកំរិតប្រាក់ឈ្នួលជាដើម។ លទ្ធផលទាំងនេះបញ្ជាក់ថា កម្មវិធីផ្តល់អាហារតាមសាលារៀនផ្តល់ប្រយោជន៍សេដ្ឋកិច្ចខ្លាំងណាស់ បើពិនិត្យមើលផលជះឆ្លងវិស័យរួមមានការកែលម្អការអប់រំ សុខភាព ការគាំពារសង្គម និងកំណើនសេដ្ឋកិច្ចក្នុងស្រុក។ នៅកម្ពុជា ការសិក្សាពីតម្លៃវិនិយោគនៃកម្មវិធីនេះកំពុងដំណើរការហើយរំពឹងថានឹងទទួលបានលទ្ធផលប្រហាក់ប្រហែលនេះ
- ការទិញស្បៀងសម្រាប់អនុវត្តកម្មវិធីផ្តល់អាហារតាមសាលារៀនគឺតាមរយៈនីតិវិធីសាកសួរថ្លៃបែបសាមញ្ញដោយមានការប្រកួតប្រជែងជ្រើសរើសអ្នកផ្គត់ផ្គង់ដែលភាគច្រើនជាកសិករ ក្រុមផលិត សហគមន៍កសិកម្ម អាជីវករបោះដុំ និងលក់រាយ ដោយតម្រូវឱ្យទិញកសិផលពីសហគមន៍ដែលដាំដុះ និងស្គាល់ប្រភពដែលអាចធានាសុវត្ថិភាពអាហារ។ រាល់ស្បៀងដែលផ្គត់ផ្គង់គឺត្រូវអនុលោមតាមលក្ខខណ្ឌលំអិតពីស្បៀង ខ៖ អង្ករផលិតក្នុងស្រុកថ្មីៗ **ភាពបាក់ ៣៥**ភាគរយ អំបិលអីយូដ បន្លែស្រស់ៗ។ល។
- រាល់ស្បៀងដែលទទួលបានពីអ្នកផ្គត់ផ្គង់ត្រូវបានពិនិត្យបរិមាណនិងគុណភាពដោយសាលារៀនយ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួនដើម្បីធានាថាស្បៀងដែលចម្អិនដល់សិស្សគឺមានគុណភាព។

❖ បញ្ហាប្រឈម៖

- វិសាលភាពនៃកម្មវិធីមិនទាន់បញ្ចេញផ្ទៃប្រទេសនៅឡើយ មានតែសាលា ១ ១១៤ ក្នុងចំណោមសាលាជាង ៧ ០០០ អនុវត្តកម្មវិធីផ្តល់អាហារតាមសាលារៀនដោយប្រើប្រាស់កសិផលក្នុងសហគមន៍ មានន័យថាសិស្ស ១/៧នាក់ ទទួលបានអាហារពេលព្រឹក១ពេលដោយឥតគិតថ្លៃនៅសាលារៀន (សិស្សហូប ៣០ម៉ឺននាក់ ក្នុងចំណោមសិស្សបឋមសិក្សាជាង ២លាននាក់)
- របបអាហារដែលកំណត់ដោយរាជរដ្ឋាភិបាលមិនទាន់ស្របតាមតម្រូវការកាឡូរីរបស់កុមារនៅឡើយហើយការទទួលបាននេះមិនទាន់បានគិតគូរពីក្រុមអាយុកុមារ និងភេទនៅឡើយដែរ

ប្រទេស	របបអាហារសិស្ស (គិតជាដុល្លារ)	របបផ្តល់អាហារ
ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា	០,៦៤	អាហារថ្ងៃត្រង់

សាធារណរដ្ឋកូរ៉េ	៣,៣៨ - ៤,២០	អាហារថ្ងៃត្រង់
សាធារណរដ្ឋទីម័រ	០,៤៥	អាហារថ្ងៃត្រង់
ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា	០,២០	អាហារពេលព្រឹក
	០,៣២	អាហារថ្ងៃត្រង់
សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតប្រជាធិបតេយ្យឡាវ	០,១៩ *	អាហារថ្ងៃត្រង់

សម្គាល់៖ រដ្ឋាភិបាលឡាវបន្ថែមរបបសាច់ប្រាក់នេះលើម្ហូបអាហារដែលចូលរួមពីសហគមន៍

របបអាហារសម្រាប់សិស្សម្នាក់ៗមានដូចជា៖

ល.រ	មុខស្បៀង	បរិមាណស្បៀង		ផ្សេងៗ
		អាហារពេលព្រឹក	អាហារពេលថ្ងៃត្រង់	
១	អង្ករ	១១៥ ក្រាម	១៥០ ក្រាម	មានកម្រិតសំណើម១៤% បាក់ ៣៥%
២	ប្រេងឆា	៥ ក្រាម	៧ ក្រាម	មានម៉ាកនិងចុះបញ្ជីទទួលស្គាល់ត្រឹមត្រូវ
៣	អំបិលអ៊ីយ៉ូត	១ ក្រាម	២ ក្រាម	មានស្លាកសម្គាល់បញ្ចូលអ៊ីយ៉ូត
៤	ត្រីសាច់ស៊ុត	២០ ក្រាម	៤៧ ក្រាម	ប្រើសាច់ជ្រូក គោ មាន់ និងត្រីចិញ្ចឹមក្នុងស្រុក និងស៊ុតទា
៥	បន្លែ	៥០ ក្រាម	១២០ ក្រាម	ដាំដុះក្នុងសហគមន៍ ឬទិញពីផ្សារក្នុងស្រុក

- តាមការពិនិត្យតាមដាន នៅមានអាហារប្រកួតប្រជែងមានលក់នៅក្នុងសាលាអនុវត្តកម្មវិធីផ្តល់អាហារតាមសាលារៀន
- ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធគាំទ្រកម្មវិធីផ្តល់អាហារតាមសាលារៀនមិនទាន់ឆ្លើយតប (ផ្ទះបាយ និងកន្លែងចម្អិនអាហារនៅមានភាពខ្វះខាត)
- សមត្ថភាព និងការសម្របសម្រួលទាំងថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិមិនទាន់មានភាពល្អប្រសើរ (ការរៀបចំបញ្ជីមុខម្ហូបសម្រាប់គណនាបរិមាណមីក្រូសារជាតិដែលសិស្សទទួលបានតាមរយៈការហូបអាហារនៅសាលារៀន ការវិនិយោគខ្ពស់លើការបង្កើនសមត្ថភាពចុងភៅសាលារៀន)
- មានការខ្វះខាតបរិក្ខារសម្រាប់ថែរក្សាគុណភាពសាច់ និងបន្លែ នៅពេលដឹកជញ្ជូនស្បៀង និងនៅសាលារៀនឧទាហរណ៍៖ ធុងទឹកកក ឬទូទឹកកកជាដើម។

៤- ទិសដៅបន្ត

❖ ការអនុវត្តគោលនយោបាយជាតិស្តីពីសុខភាពសិក្សា អាហារូបត្ថម្ភ និងចំណីអាហារតាមសាលារៀន

- បន្តពង្រឹងយន្តការការងាររបស់គណៈកម្មការសុខភាពសិក្សាគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ក្នុងការជំរុញការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពជាតិស្តីពីសុខភាពសិក្សាឆ្នាំ២០២១-២០៣០ តាមរយៈការរៀបចំការចូលរួមពីគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធ
- បន្តជំរុញការអនុវត្តគោលការណ៍ប្រតិបត្តិស្តង់ដារ ស្តីពីការលើកកម្ពស់សុខភាពសិក្សាសម្រាប់គ្រឹះស្ថានសិក្សាចំណេះទូទៅ គោលការណ៍ណែនាំអនុវត្តលក្ខខណ្ឌអប្បបរមាស្តីពីទឹកស្អាតនិងអនាម័យតាមសាលារៀន សាលារៀនគ្មានសំរាម សាលារៀនគ្មានថង់ប្លាស្ទិក បន្តការរៀបចំបន្ទប់សុខភាពតាមសាលារៀន ការពិនិត្យសុខភាព ការអប់រំសុខភាពសម្រាប់បង្ការទប់ស្កាត់ជំងឺឆ្លង ជំងឺមិនឆ្លង ការបង្ការការប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀនខុសច្បាប់ គ្រឿងស្រវឹង ថ្នាំជក់ បារីអេឡិចត្រូនិក ស៊ីហ្សារ ការអប់រំពីសុខភាពបន្តពូជនិងសុខភាពផ្លូវភេទ សុខភាពផ្លូវចិត្ត ការសង្គ្រោះបឋមសុវត្ថិភាពចរាចរតាមដងផ្លូវ អាហារូបត្ថម្ភនិងសុវត្ថិភាពចំណីអាហារ បន្តកែលម្អបរិស្ថានសាលារៀនប្រកបដោយមេត្រីភាព ការរៀបចំសួនបន្លែ និងការបំពាក់សម្ភាររូបវន្តផ្នែកទឹកស្អាត បង្គន់អនាម័យ និងកន្លែងលាងសម្អាតដៃឆ្លើយតបទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។

- ពង្រឹងសមត្ថភាព និងផ្សព្វផ្សាយដល់ខេត្ត ស្រុក និងសាលាគោលដៅ និងតាមដានពិនិត្យដោយជំរុញការអនុវត្តសេចក្តីណែនាំលេខ ១៨ អយក.សណន ចុះថ្ងៃទី២ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៩ ស្តីពីការពង្រឹងវិធានការ អនុវត្តការលើកកម្ពស់សុវត្ថិភាព និងសុខុមាលភាពចំណីអាហារ នៅតាមសាលារៀនគោលដៅ និងឯកសារគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធ
- រៀបចំផ្តល់ទូទឹកកកដល់សាលាអនុវត្តកម្មវិធីដើម្បីពង្រឹងការថែរក្សាគុណភាពស្បៀងស្រស់ និងសម្ភារៈផ្ទះបាយ និងអនាម័យ រួមនឹងបានបាយសិស្សនៅសាលារៀនគោលដៅដែលគាំទ្រដោយកម្មវិធីស្បៀងអាហារពិភពលោក
- បន្តពង្រឹងសមត្ថភាពដល់អ្នកលក់ដូរអាហារនៅសាលារៀន និងចុងកៅស៊ូគ្រូចិត្តតាមសាលារៀន

❖ **ការអនុវត្តកម្មវិធីការផ្តល់អាហារតាមសាលារៀន**

- រៀបចំផែនការសកម្មភាពអនុវត្តគោលនយោបាយជាតិស្តីពីការផ្តល់អាហារតាមសាលារៀន (២០២៤-២០៣៥) ប្រកបដោយការពិគ្រោះយោបល់និងការចូលរួមពីក្រសួង ស្ថាប័នអនុវត្ត
- សិក្សាលើការអនុវត្តសាកល្បងកម្មវិធីបង្កើនបរិមាណអាហារូបត្ថម្ភក្នុងអង្គរ (អង្គរបញ្ចូលមីក្រូសារជាតិ)
- បន្តសិក្សាលើការវិនិយោគកម្មវិធីផ្តល់អាហារតាមសាលារៀន និងការស្រាវជ្រាវស្តីពី ការផ្គត់ផ្គង់មូលនិធិប្រកបដោយនិរន្តរភាពសម្រាប់កម្មវិធីផ្តល់អាហារតាមសាលារៀនជាមួយក្រុមប្រឹក្សាគាំពារសង្គម និងកម្មវិធីស្បៀងអាហារ។

Ministry of Education Youth and Sports
Congress (2025)

CONCEPT PAPER

On

Policy Implementation on School Health, Nutrition, School Meals: **Best Practice and Challenges**

1. Objective

The implementation of the National Policy on School health aims to contribute to improving the quality of education and provide opportunities for students and educational staff to achieve good health and well-being to become potential human resources. The school feeding program aims to provide healthy and nutritious meals to students studying in target schools and contribute to improving access to education, improving student academic performance, contributing to improving food security for poor families, and implementing a social safety net.

2. Leading question

- 4) What progress, best practice, and challenges have been made in implementing the National Policy on School health, especially the National Action Plan on School health 2021-2030, in the past?
- 5) What challenges does food quality control and the implementation of school nutrition programs face, and what are the good points that should be encouraged to continue implementing them?
- 6) What were the progress, best practices, and challenges in implementing the school feeding program in the past school year?

3. Content

❖ **Progress, best practices and challenges in implementing the national policy on School health Nutrition and school meals**

The National Policy on School health was approved by the Cabinet in a plenary session on April 5, 2019, with a number of goals: 5 include 1). Promote the provision of essential health services to students and educational staff 2). Promote the provision of nutrition 3). Promote a conducive learning environment 4). Cultivate a culture of personal, family and social health care and 5). Promote the participation of all stakeholders in promoting School health and have a number of strategies 9 including 1). Develop legal frameworks and mechanisms 2). Promote the necessary health of students and educational staff 3). Promote nutrition 4). Promote water supply and sanitation 5). Promote a safe learning environment Atmosphere, comfort and peace 6). Promote security and order in educational institutions. 7). Promote health education. 8). Promote the practice of health skills. 9). Promote the participation of all stakeholders in promoting School health .

On July 1, 2022, the Inter-Ministerial Committee on School health approved the National Action Plan. On School health 2021 - 2030, which contains 161 clusters of activities in accordance with the 55 strategies. To implement the National Policy on Health, the Royal Government issued Sub-Decree No. 130 The National Assembly of Cambodia dated August 25, 2020, on the organization and functioning of the Inter-Ministerial Committee on School health and issued a decision on the appointment of the members of the Inter-Ministerial Committee on Health Education with 23 ministries and all provincial governors as members on December 4, 2020, and in its 7th mandate The State Council also issued a new decision dated December 20, 2023.

In implementing the action clusters set out in the National Action Plan on School health 2021 - 2030 Inter-ministerial Committee on School health serves as a national mechanism to coordinate multi-sectoral interventions. The sector has prepared working mechanisms at both national and sub-national levels, such as the decision on the establishment of the School health Committee under the Ministry. Institutions: School health Committees of the capital, provinces, municipal, district, and khan School health committees, and School health committees at educational institutions.

As of 2024, all provincial capitals have established School health committees, while 190 cities, districts, and khans, or 91 percent, have established School health committees at the municipal, district, and khan levels. In particular, 8018 educational institutions, or 84 percent, have established School health committees at their schools. Eleven

provinces have implemented the activities outlined in the National Action Plan on School health 2021 - 2030. into the annual operational plan of the relevant unit.

Through the participation of all parties, School health work has been given more attention, especially since the global pandemic of COVID - 19. As of the academic year 2023 - 2024 In the past, School health work has **Progress and best practices** As follows:

➤ **Health promotion is essential for students and educational staff:**

- Number of educational institutions 3 541 37 % have set up a health room or created a health corner Of these, 784 have separate health rooms. and 2 757 there is a corner set up as a health room
- Developed minimum standard operating guidelines for health rooms
- 6,371 educational institutions, equal to 67 percent have a first aid kit available
- 1,825 educational institutions 19 percent have implemented eye exams, vision screenings, and spectacle fitting activities for students by optometrists in schools . As a result, between 13 and 15 percent of students in urban areas and between 3 and 4 percent in rural areas have vision problems that require glasses, while severe vision loss or amblyopia, as well as other eye diseases that require referral to hospital for treatment, are also observed.
- Number of educational institutions 1,491 of the GEIP project implemented vision and hearing screening through the App , an initiative of the Faculty of Education, Royal University of Phnom Penh However, with this activity, few students seek medical services on their own.
- 3,467 educational institutions 36 percent arranged for height and weight measurements to calculate nutritional status, body mass index (BMI)
- More students 90 % of the country is given deworming medication twice a year
- 219,266 9-year-old girls, equal to 84 percent received the cervical cancer vaccine
- Phnom Penh and 9 provinces have received support for toothpaste and toothbrushes from Colgate .
- Puthisastra University and the Innovation Cooperation Center conducted dental health checks and root canal treatment for primary school students in Phnom Penh and several provinces .

➤ **Improving nutrition and food security :**

- Number of educational institutions 8 559 equals 89 percent fully implemented the content of Instruction No. 18 Decree No. 111 dated May 2, 2019 on promoting safe and healthy food in schools.
- Issued guidelines on the prohibition of the consumption, distribution, display, sale, and advertising of all types of energy drink products in and around public and private general education and technical education institutions .
- A number of educational institutions, supported by HKI, have organized healthy food fairs in schools. To raise awareness about reducing the risk of non-communicable diseases Healthy diet Cultivate the habit of consuming less salt. Less sugar Low fat Especially promoting food safety in schools. In accordance with Directive No. 18 Of the Ministry of Education Youth And sports.
- Customs officials have issued guidelines to promote food safety in schools.
- 4,041 educational institutions, or 42 percent, have established vegetable gardens/biodiversity gardens to promote awareness of nutrition promotion .

➤ **Improving water supply and sanitation:**

- The Royal Government has continued to support the construction of toilets, clean water systems, and handwashing facilities. From 2016 to 2025, 3053 educational institutions received national funding for construction, totaling approximately US\$10.5 million . In addition, there is also participation from partners and the private sector.
- The number of educational institutions with a 3-star or 3-star rating has increased significantly since the 2018-2019 academic year, from only 1.5 percent to 9.4 percent in the 2024-2025 academic year .
- The number of educational institutions that have prepared sanitary pads for female students for emergency use in schools has increased from 15.7 percent in the 2018-2019 academic year to 59.1 percent in the 2024-2025 academic year .
- Following the Prime Minister's guidelines on the garbage-free school campaign, we observed that educational institutions that have prepared to properly separate garbage according to technical specifications have increased from 7.8 percent in the 2018-2019 academic year to 23.5 percent in the 2024-

2025 academic year . There are 3,903 educational institutions implementing plastic bag-free schools, equivalent to 42.7 percent of the total schools nationwide.

In addition, more and more educational institutions are preparing to promote a safe learning environment. The atmosphere is comfortable and peaceful, with trees providing shade, beautiful courtyards, and places to relax.

➤ **Improving security and order in educational institutions:**

- Educational institutions have arranged to build fences, increasing from 40.3 percent in the 2018-2019 academic year to 65.6 percent in the 2024-2025 academic year.
- In addition, in collaboration with relevant authorities, public order has been organized both inside and outside the educational institution premises, providing road safety instructions, setting up emergency contact networks, and preventing risks.

➤ **Promoting health education:**

- By 2024, the basic health education textbooks for all levels from grades 1 to 12, both for teachers and students, have been fully prepared. In addition, the health education curriculum at teacher training institutions with 1 to 2 credits has been approved for use.
- 7,780 teachers, 4,241 of whom are female, have received training both in person and virtually, and 506,064 basic textbooks have been printed and distributed nationwide, with support from the national budget and partner funds.
- Health education instructors at teacher training colleges have received training and 8,591 student teachers, 5,522 of whom are female, have received training for 1 to 2 credits in health education.

➤ **Promoting health skills:**

- Students practiced health skills at school, of which 65.1 percent practiced group handwashing activities at school and 28.7 percent practiced tooth brushing at school
- Educational institutions
- In addition, most educational institutions participated in weekly health exercises.

➤ **For promoting the participation of all stakeholders in promoting academic health, there are multilateral partners:** UNICEF, UNFPA, WFP, WHO, UNOPS, WB-GEIP Bilateral: JICA, KOICA, Indian Embassy, The Fred Hollows Foundation, CHAI, RHAC, Plant International Cambodia, HKI, ADRA Cambodia, Aid et Action, HACC, Nippon Foundation, Tokyo Gakugei University, Aichi University, KAGAWA University, KIZUNA and private sector: Colgate, Danone, KMJ Group, Prudential, religious clergy.

Despite the progress and excellent implementation of academic health work as mentioned above, there are still some challenges that need to be further promoted and addressed, such as:

- The inclusion of the National Action Plan on School Health in the annual operational plans of sub-national organizations has not yet been covered nationwide. This needs to be expanded in scope and additional guidance
- The implementation of the Operational Guidelines on School Health Promotion for general education institutions has not yet been covered nationwide, and further attention needs to be paid to strengthening and expanding the scope of intervention
- The publication and distribution of health education textbooks has not yet been completed in all grades and has not yet complied with the regulations for using the textbooks. In addition, the capacity of teachers needs to be further strengthened to use the new textbooks
- Food safety and healthy eating needs to be further strengthened, especially for preschool and primary school children.

❖ **Progress, Excellence and Challenges of School Feeding Programme Implementation**

The school feeding programme has been implemented since 1999, starting in 64 schools and benefiting approximately 37,500 students. In 2004, the World Food Programme (WFP) launched a food scholarship programme for students from poor families, followed by cash scholarships in 2011. The cash scholarships were based on the results of a pilot project in 100 primary schools in Preah Vihear, Ratanakiri and Mondulakiri provinces from the 2008-2009 to 2010-2011 academic years, supported by the Expanded Education Support Action Programme (ESSUAP), funded by the Global Partnership for Education (GPE1/FTI), managed by the World Bank.

In 2007, the Royal Government of Cambodia provided 2,000 tons of rice per year to support the implementation of the school feeding programme and food scholarships to be cooked at home for students from poor families in need. As of 2018, the Royal Government of Cambodia has spent approximately US\$24 million.

In 2014, the World Food Programme and the Ministry of Education, Youth and Sports piloted a school feeding program using community-grown produce in two schools. The model provided children with safe, varied and nutritious food that could be purchased from local farmers. The program helped local farmers and food producers identify sources of income and contribute to the local economy. At the same time, children enjoyed and ate a variety of nutritious foods that would contribute to regular school attendance, better academic performance and future employment.

In 2019, the Royal Government of Cambodia, in collaboration with the World Food Programme, expanded the implementation of the school feeding program using community-grown produce to 8 provinces, 260 schools, and 56,500 students. With the success and strong support from all sectors for the new model of school feeding, in November 2019, the Royal Government of Cambodia recognized the school feeding program using community-grown produce as a national program for implementation in the Kingdom of Cambodia from the 2019-2020 academic year onwards.

Overall, the school feeding program has evolved from a completely aid-based approach to a partnership-based approach and to full ownership from 2028 and beyond. The school feeding program is implemented in 10 provinces, 49 districts, 304 communes, and 1,114 schools, benefiting a total of approximately 300,000 students, including 32,900 pre-primary students (47 percent female) and 266,466 primary school students (50 percent female). The program has created jobs for people in 3,150 localities, of which 75-99 percent are women. The supply is 50 percent locally sourced, 10 percent from abroad, 20 percent as domestic donations, and 20 percent as international donations. The Royal Government of Cambodia has provided funding and food for the program annually, which from 2007 to 2024 has included 30,509 tons of rice and millions of dollars in funding. Cambodia participated in the global conference in the Republic of France in 2023, joined the Global Child Nutrition Network in 2024, and in 2024, Cambodia hosted the first Southeast Asian regional workshop on school feeding, with the participation of 130 representatives of the Alliance of School Feeding States (45 women) and 39 development partners (17 women) in Siem Reap, in collaboration with the Government of the Republic of Korea.

❖ **Best Practices:**

- A program that is constantly learning and developing and has gone through major stages: Full aid (1999-2006), Partnership (2007-2019), Gradual Ownership 2020-present, and Full Ownership after 2027
- Using about 80 local products: The Korea International Cooperation Agency (KOICA) has studied the program's implementation model for use in various development programs
- School meals are not just about providing food, but also about instilling in students the habit of eating quality food, maintaining hygiene, and good habits of eating responsibly
- Students receive one free meal at school every school day (210 days per school year). The cost per student to implement a school feeding program is approximately \$43 for breakfast and \$68.25 for lunch (for 210 days of cooking per year).
- Create jobs for school cooks, with the cost per cook being approximately \$500-750, depending on whether they cook breakfast or lunch for 10 months of the year.
- The small student meal subsidy can pay for feeding students, who benefit greatly. A 2020 study of investments in school feeding programs in 14 low- and middle-income countries found that \$1 invested in school feeding programs yields a return of \$7 to \$35, depending on local economic factors such as wage levels. These results suggest that school feeding programs provide significant economic benefits when looking at cross-sectoral impacts, including improved education, health, social protection, and local economic growth. In Cambodia, a feasibility study of the program is underway and is expected to yield similar results.
- Food procurement for the school feeding program is through a simple competitive bidding process with suppliers, mostly farmers, producer groups, agricultural communities, wholesalers and retailers, requiring them to purchase produce from communities that grow it and know the source to ensure food safety. All food supplied must comply with detailed food specifications, e.g., fresh local rice, 35% brokenness, iodized salt, fresh vegetables, etc.
- All food received from suppliers is regularly checked in quantity and quality by the school to ensure that the food cooked for students is of good quality.

❖ **Challenges:**

- The scope of the program is not yet nationwide. Only 1,114 schools out of more than 7,000 schools implement the school feeding program using community-grown produce, meaning that 1/7 students receive a free breakfast at school (300,000 students out of more than 2 million primary school students).
- The diet prescribed by the government does not yet meet the calorie needs of children, and this provision does not yet take into account the age group and gender of the child.

Country	Student Meals (in dollars)	Feeding diet
Kingdom of Thailand	0.64	Lunch
Republic of Korea	3.38 - 4.20	Lunch
Republic of Timor	0.45	Lunch
Kingdom of Cambodia	0.20	Breakfast
	0.32	Lunch
People Republic of Laos	0.19	Lunch

Note: The Lao government is extending this cash scheme to food provided by the community.

The diet for each student is as follows:

No	Food Type	Quantity		Others
		Breakfast	Lunch	
1	Rice	115 grams	150 grams	14% moisture content, 35% dry matter
2	Cooking oil	5 grams	7 grams	Properly branded and registered
3	Iodized salt	1 gram	2 grams	Iodine-containing label
4	Fish, meat, eggs	20 grams	47 grams	Use locally raised pork, beef, chicken, and fish, and duck eggs
5	Vegetables	50 grams	120 grams	Community-grown or purchased from local markets

- According to monitoring, there are still competing foods available in schools implementing the school feeding program
- The infrastructure supporting the school feeding program is not yet responsive (kitchens and cooking facilities are still lacking)
- Capacity and coordination at both national and sub-national levels are not yet good (preparation of menus to calculate the amount of micronutrients that students receive through school meals, high investment in improving the capacity of school cooks)
- There is a lack of equipment to maintain the quality of meat and vegetables during food transport and at schools, for example: ice boxes or refrigerators, etc.

4. Way Forwards

❖ Implementation of the National Policy on School Health, Nutrition and Food in Schools

- Continue to strengthen the working mechanism of the School Health Committee at all levels to promote the implementation of the National Action Plan on School Health 2021-2030 by mobilizing the participation of all stakeholders.
- Continue to promote the implementation of the Standard Operating Procedures on Promoting School Health for General Education Institutions, Guidelines for Implementing Minimum Requirements on Clean Water and Sanitation in Schools, Garbage-Free Schools, Plastic Bag-Free Schools, Continue to set up health rooms in schools, health screenings, health education for the prevention of infectious diseases, non-communicable diseases, prevention of the use of illegal drugs, alcohol, tobacco, electronic cigarettes, snus, education on reproductive and sexual health, mental health, first aid, road traffic safety, nutrition and food safety, Continue to improve the school environment in a peaceful manner, prepare vegetable gardens and equip physical facilities for clean water, toilets and hand washing facilities in response to climate change.

- Strengthen capacity and disseminate to target provinces, districts and schools and monitor and encourage the implementation of Instruction No. 18 of the Ministry of Education dated May 2, 2019 on strengthening measures to promote food safety and well-being in target schools and related legal documents
- Prepare to provide refrigerators for schools to implement programs to strengthen the maintenance of fresh food quality and kitchen and hygiene materials, including student plates in target schools supported by the World Food Program
- Continue to strengthen the capacity of school food vendors and volunteer cooks in schools.

❖ **Implementation of the school feeding program**

- Prepare an action plan to implement the National Policy on School Feeding (2024-2035) with consultation and participation from line ministries and implementing agencies
- Study on the pilot implementation of the program to increase the nutritional content of rice (fortified rice)
Continue to study on investment in school feeding programs and research on sustainable funding initiatives for school feeding programs with the Social Protection Council and the World Food Program.